

ELŐFIZETÉS:

Egész évre... 12 kor.
Fél évre... 6 kor.
Negyed évre... 3 kor.

*
A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 50 fillér.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
60 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomdájában fogadtatnak
el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fl.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fl.

Jubileum.

— A zomborvidéki róm. kath. néptanító-egyesület ünnepe. —

A zomborvidéki róm. kath. tanító-egyesület sikereiben gazdag fenállásának negyedszázados évfordulóját városunkban tegnapi jubiláris diszüléssel ünnepelte meg.

Nemzeti kulturánk lelkes harcosait jubileumi ünnepeik alkalmából hazafias örömmel üdvözljük, mert mindazon tényezők között, amelyek a népoktatás előbbrevitelét és fejlesztését az elmúlt negyedszázad alatt hathatósan előmozdították, első helyen áll vármegyénkben a zomborvidéki r. k. néptanító-egyesület.

Majdnem kizárólag a tanító kezébe van letele a nemzet szellemi jövője, mutatja ezt azon haladás és fejlődés, a melyet nemzetünk a népoktatás terén fölmutatott és kivívott.

Ezen történeti igazság megvalósulásában az oroszlanrész kétségelentül az iskolát és a tanító-ságot illeti meg.

A tanító-egyesületek működése is hasonlít a hadseregéhez, mivel a tanító-egyesületekben nyer a tanító kitartást, lelkesedést, az ügy iránt való lankadatlan buzgóságot.

Bizonyítja ezt a vármegyénkben negyedszázad óta fenálló zomborvidéki r. kath. tanító-egyesület működése és története.

Az érdemes egyesület önértékelés tekintetében vissza nagy és eredményekben gazdag múltjára, mert mióta egyesülétté alakult, munkásságával és egyszerűségével kivívott jó hírnevét mindig csak fokozta.

A zomborvidéki r. k. tanító-egyesület ma a hasonló egyesületek között az első helyen áll és vezérszerepre hivatott.

Ezt igazolja az egyesület negyedszázados munkássága, mely vármegyénk közművelődésének előbbrevitelére és magasabb színvonalra való emelésére irányult és sok szép eredményeket ért el.

Az egyesület tagjai — a mi tanítóink — a legteljesebb elismerés koszorújára tették magukat érdemesség és azért nemcsak a tanügyi körök és hatóságok, hanem a vármegye egész közönsége

is hazafias örömmel vett részt jubiláris ünnepeikben.

Városunk közönsége szeretettel fogadta falai között a magyar nemzeti művelődés lelkes bajnokait, kiknek érdemes munkáját mindig becsülte és méltatta.

Elismerte bennük ama nagy erőt, a mely az iskolákban rejlik és a melyet a tanítók munkája a nemzeti fejlődés élő virágaként ültet a gyermekek szívébe, a kik a haza jövő oszlopai.

Tudjuk és elismerjük, hogy iskoláinkban a hazafias, nemzetes és vallásos szellem pezsdül és azért tanítóink jubiláris összejövetele a hazafias és vallásos érzések emelkedett szép ünnepe volt.

Az ünnepély lefolyásáról a következő tudósítást vettük:

Az istenitisztelet.

Szép verőfényes idő kedvezett a tanítók ünnepeiknek. Városunk utcái megélénkültek és mindenfelé feketébe öltözött alakok jártak-keltek. A városháza erkélyéről és az elemi iskolák homlokfaláról nemzeti lobogó hirdette az ünnepet, a mely szent-misével vette kezdetét.

A plébánia-templom már jóval tíz óra előtt megtelt közönséggel. Az ünnepi szent-misé Meszner István bezdáni apát-plébános celebrálta. A szent-mise alatt a tanítói kar Fűhrer remek zenés miséjét énekelte nagy hatással, Szántó Károly tanító ügyes vezetése alatt.

A diszülés.

A szent-mise után a közönség fölvonult a városháza közgyűlési termébe, mely a zsufolóság megtelt ünneplő közönséggel. A fekete kabátok mellett kedvesen tűntek fel a színes női öltözékek, mert a hölgyközönség is szép számmal volt képviselve. Előkelőségünk közül ott láttuk a főasztalnál báró Vojnits István főispánt, Hauke Imre polgármestert, Karácson Gyula alispánt, Györfly Géza kir. tanácsos, pénzügyigazgatót, Koczkar Zsigmond kir. tanácsos, közigyógyítót, Fejér Gyula apát-plébánost, Vértesi Károly író, Szondy Mátyás törvényszéki bírót, Gräff Nikáz tanfelügyelőt

és egyházmegyei kerületünk sok kiváló jeles tagját.

A diszülés az angyali üdvözet áhitatos elimádkozásával vette kezdetét, a mire Lajthay János egyesületi elnök bejelentette, hogy a tanító-egyesületi választmány határozatából a jelen jubiláris diszülés vezetésére Mayer Béla c. püspököt kérte fel, ki e kérelemnek készséggel eleget tett és városunkba érkezett. Indítványára Fejér Gyula apát-plébános, Nagy János, Czinkler Gyula és Petényi József tanítókból álló küldöttség ment el a püspökért. A küldöttség megbízatásában eljárva, a közönség a terembe lépő püspököt felállással és lelkes éljenzéssel fogadta.

A tanítók kara a Hymnust, a magyar nemzet imaszerű dalát lelkesedéssel énekelte el, emelkedett hazafias hangulatot keltve.

Az ének elhangzása után Lajthay János fölkerete a püspököt a diszülés vezetésére.

Mayer Béla az elnöki széket elfoglalván, ünnepi beszédet mondott.

Fenséges szárnyalású, eszmékben gazdag, megörökítésre és terjesztésre méltó remek klasszikus beszéd volt ez, a mely megtalálta az utat a hallgatóság szívéhez. Ünnepi csöndben, a lélek önzetlen szeretetével, a lihiőség igaz érzéseivel, a szívek fölemelkedő áradásával leste mindenki az országos hírt, kitűnő egyházi szónok minden szavát.

A beszédet jövő számunkban egész terjedelmében közölni fogjuk.

Ez alkalomból vettük a következő üdvözlő dalt:

Üdvözlő dal.

Méltóságos és Főtiszt. Mayer Béla v. bosoni püspök. főszékesegyházi kanonok, kalocsa főegyházmegyei főtanfelügyelő úrnak, a főegyházmegye aranyaszájú szónokának.

Üdvözöllek nagy férfú! üdvözöllek.
Bocsáss hogy nem méltó Hozzád ez üdvözet,
Hisz nem zenghet csiripelő kis verébnek
Ajkán, Téged nagyot méltán zengő ének.

Vagy hol a dal, hol az ének, mely úgy zengne,
Mint beszéded, mely föl emel föl a mennybe.
Az igazság lángpallósát villogtatva
Ezer halált mérsz a gógös zsoldos hadra.

A „BÁCSKA“ tárcája.

CIRKVENICAI KÉPEK.

Írta: Szieberth Imre.

Sietek kijelenteni, hogy az én képeim nem mind hatnak majd az újdonság ingerével, hisz sokan látták már azokat a valóságban s mégis számítok rá, hogy szívesen fogadják itt most újra, miként mint jó ismerősöket üdvözöljük a tárlatokon a régebben látott képeket. Lesz aztán néhány részlet, mely kevésbé ismerős s ezek közt tán olyanok is, melyekben minden magyar ember szívesen gyönyörködik.

Szinte bántja a szemet a móló köveinek felbérsége s a róluk visszaverődő napfény s mégis elegáns közönség sétál rajt föl-alá. Ott van Cirkvenica kis számú intelligenciája és a fűrdővendégek nagy része. Ez a kép most minden vasárnap délután megismétlődik, mert hisz ilyenkor jön ki Fiuméből József főherceg és családja.

Hirtelen élénkség támad, a publikum csoportokra verődik, a mint a kis fehér jacht feltűnik a látóhatáron s a mint közelebb jön, látható a kis társaság a fedélzeten. A közönség találgatja, majd később megállapítja, hogy kik jönnek a családtagok közül s mihamar örömmel újságolják egymásnak, hogy ma kijött az egész család, sőt itt van az orleansi hercegnő is.

Mig a „Dely“ a mólóhoz áll, a közönség üdvözi a fenségeket, kik azt nyájasan viszonozzák és közbe kiszállnak. A főherceg néhány szíves szót intéz a fogadására megjelent itt üdülő magasabb rangú katonatisztekhez, majd érdeklődve kérdezi meg a városka polgármesterétől, hogy van-e sok fűrdővendég, vagy pedig tudakozódik, hogy mennyire haladtak az új iskola építésével s aztán a városka tiszta fontecáján át elsétálnak a „László gyermekotthonba.“

Közvetlenül a tenger partján, a Dubracina patak torkolatánál áll az egykori Frangepán-kastély, később pálosok kolostora, melyet jelenlegi tulajdonosa, József főherceg általalkított s engedett át fenséges nevének a „László gyermekotthon“ céljaira.

Tudvalevő, hogy ezt az emberbaráti intézményt a

fenséges asszony azon kegyeletes szándékból alapította, hogy a haza mentül több megmentendő gyermekében éljen az ifjúsága virágában elhunyt felejtetetlen fia, László főherceg emléke.

Az épület kis dísztermében, melyet ugyszólván kápolnává alakított át a szerető anyja kegyele, nagy fali arcképtartón a boldogult László főherceg összes falképei meg vannak, mig a szemközti falról az ideálisan szép ifjú életnagyságú festett arcképe néz le ránk.

A gyermekotthon főnöknője egy magas műveltségű szerzetesnő a szatmári rendházból, rajongó tisztelettel beszél a főhercegi családról. Megmutatta a családi csoportképeket s közbe elmondta, hogy ünnepeapja az a gyermekotthonnak, ha a fenségek kijönnek ide. A legapróbb részletek iránt is érdeklődnek, beszélgetnek a gyermekekkel, a legtöbbnek nevét is tudják s örömlik telik benne, hogy egy-egy beteg ide küldött gyermeknek mily jól tesz az itteni üdülés.

Megnéztük az egész épületet, a világos, tágas hálótermeket, a csinosan berendezett ebédlőt, majd lementünk a gyermekek játszóterére, mely egy teraszzerű terület közvetlenül a tengerparton, hogy a gyermekek mindig a tengeri levegőn legyenek. Mellette van a nagy gonddal elrendezett tengeri fűrdő is.

Jelenleg 60 gyermek üdül itt, köztük intelligens magyar családok gyermekei, többek közt egy magyar udvari tanácsos leánykaja is, kiknek szülei örömmel fizetik meg havonként a 30 frt díjat, melyért még bort, orvosi gyógyszereket is kapnak. A szegényebb sorsúak részére alapítványi helyek vannak. Beszéli a főnöknő, hogy szinte szemléltetést erősödnek itt az ide küldött beteges, vérszegény gyermekek. Kuriozműkpen mutatott egy jóképű magyar leánykát, ki egy fél év alatt 11 kilót hizott. Lefekvés előtt minden gyermeket ledörzsölnék tenger vízzel s reggelenként egy pohár desztillált tenger vizet isznak, mely, mint a főnöknő mondja, igen jó hatással van légző szerveikre. Az idei szeptemberre a magyar kir. államvasutak alkalmazottainak 60 gyermekét fogadja ide a főhercegnő, hogy a nyáron át a tengeri fűrdőt élvezhessék.

Megnéztük még a nagy kertet is, melynek végén egy pavillonszerű kis épületet emellett a főhercegnő arra a célra, hogy az esetleg járványos betegségbe eső

gyermeket külön választassák. Mindaddig azonban nem volt reá szükség.

Látva mindezt, elgondoltam, hogy hány tehető család beteges, vérszegény gyermeke tölti a telet a szoba zárt levegőjében, mert még az iskolából is visszafogják őket, nehogy a téli zord idő károsan hasson szervezetre. Ha e gyermekek szülei egyszer láthatnák ezt a mintaszerű intézetet, hol a tenger csodás hatású levegője, az orvos és nővérek gondos ápolása szinte rávarázsolják a pirt a sápadt arccskára, a legnagyobb meggyugvással hoznák gyermekeiket a „László otthon“ba.

A mult év őszén egy nógrádmegyei szamosújfalui földbirtokos család jött Cirkvenicára, hogy kis leányuk gyógyulást találjon a tengeri levegőn. Már régebben időztek itt, midőn egy izben megnézték a gyermekotthont. Látták azt a szerető gondoskodást, melylyel a főnöknő és a nővérek a gyermekeket ápolják, továbbá hogy az uri gyermekeknek külön termük van s hogy gondozásuk és ellátásuk kielégíti a legkényesebb szülő igényeit is, arra kérték a főnöknőt, hogy vegye oda leánykájukat, mert ők a kényelmes Grand-Hotelbeli lakásukon nem tudják ezt a nyugalmat és pedáns ápolást megszerezni kis betegüknek.

Tavaszzal az apa viruló szinben, egészségesen vitte haza gyermekét. Hálából 50 darab fiatal vadgesztenyefát küldött a gyermekotthonnak.

A főherceg köszönettel fogadta a küldeményt; fiemei kertészével maga jött ki Cirkvenicára, a kertben kijelölte a fák helyét és sajátkezűleg vitte az egyes fácskákat az ültető kertésznek. Közben magyarázta a főnöknőnek, hogy azért nem ültet fasort, hanem egyes csoportokat, hogy később a gyermekeknek ilyen csoportok alatt a nagy melegben árnyas játszóbelyük legyen.

Ime ismét egy kedves epizódkép a mi főhercegnőnk életéből, a ki ezer gondja közt is szakit magának időt, hogy áldásos gondoskodását kiterjessze a legapróbb részletekre is, melyekkel szinte láthatatlanul segítkezik fenséges nevének, hogy megmentsék a hazának és szüleiknek a legszázalomraméltóbb betegeket, az ártatlanul szenvedő gyermekeket.

Tizenöt évvel ezelőtt, midőn először járt Cirkvenicán József főherceg jachtja, nem állhatott vakító fehé-

Es örök nagy igazságokat hirdetve
Tanítsz minket baba- és bitszeretetre,
Hogy jégszívünk is felgyulad, langra lobban
Es szeretjük hazánk s hittünk lángolóan.

Ha csalogány volnék kicsiny bokor alján
Legszébb dalom zengném bűvös szavad hallván
Es ha rózsá volnék, én csak azt kívánám,
Ott hamvadjak el nagy szivednek szent lángján.

S ha nap volnék sugárimat összefonva
Koszorúnak helyezném el homlokodra,
Lángelmédnek visszfényeként hadd ragyogva
Boldogitva még soká e drága honra!

De így csak mint kis verébke üdvözöllek
Bocsáss, hogy nem méltó Hozzád ez üdvözlés
Es koszorút sem fonok, 'sz azt ott fenn fonnak
Ma fejedre dicső kara angyaloknak!

Morvay Imre.

Ezután Nagy János, az egyesület kiváló titkára, tanítóságunk egyik legképzettebb tagja olvasta fel az egyesület huszonöt éves fenállásának és működésének történetét. A nagy szorgalommal és ritka gondossággal megírt tanulmány az egyesület történetének minden fázisát tüntette ki, beszámolt annak munkásságáról, elért eredményeiről és azon sikerekről, melyeket a népoktatás fejlesztése körül kivívott. A hallgatóság a jeles szerzőt felolvasásának befejeztével igaz elismerésének jeléül lelkesen megéljenezte.

Császkai üdvözlése.

Lajthay János indítványára a jubiláris diszülés Császkai György kalocsai érseket a következő sürgönyvel üdvözlölte:

„Nagyméltóságú Császkai György érsek urak — Budapest, Tárnok utca, 5. Zombor és vidéke kath. tanítóinak egyesülete huszonöt éves fenállásának jubiláris ülése körül üdvözlő Excellentiadat, mint legfőbb pártfogóját, kath. tanügyünk tántoríthatlan bajnokát, főgyógykezelésnek népevelésének fenkölt szellemű vezérét, a tanítók nagylelkű jótévőjét; egyben biztosítja teljes hűségéről, mély hódolatáról és határtalan tiszteletéről; végül esedezik főpásztori áldásáért. Mayer.“

Lajthay János plébános záró szavai után a diszülés emelkedett hangulatban oszlott szét.

A lakoma.

Délután egy órakor a „Csitaonica“ földszinti termében diszebed volt, a melyen mintegy 150-en vettek részt. A főhelyet Mayer Béla püspök foglalta el, mellette jobbról Karácson Gyula alispán, balról Czirfusz Ferenc kir. tanácsos ültek.

A lakomán az első felköszöntőt Mayer Béla püspök mondta öfelsége a királynak és a pápa őszentégére, a mit a közönség felállva hallgatott meg. Nagy János tanító Császkai György érsekre mondott szép felköszöntőt és Mayer Béla vármegyének illustris főispánját szép formás beszédben üdvözlölte. Mihailovits Endre gyönyörű beszédben nemzeti kulturánk nagyevű vezérét, Wlassica Gyula minisztert éltette. Lajthay János ékes szavakkal Mayer Béla püspököt éltette. Felköszöntőket mondottak még Gyórfy Géza kir. tanácsos, pénzügyigazgató a tanítóságra, Lajthay

János Karácson Gyula alispánra, Fejér Gyula Hauke Imre polgármesterre, Temunovits József tanító Czirfusz Ferenc és Gräff Nikáz tanfelügyelőkre, Petényi József Lajthay Jánosra, Lajthay a vendégekre stb.

A diszebed menüje a következő volt:

Ragu leves.
Angol vesepecsenye.
Tészták:
Husos lepény.
Zsemlye-puding.
Sültetek:
Malac.
Liba.
fejes salátával.
Cseresnye.
Eper.
Sajt.

A menü igen izletes, a kiszolgálás gyors és pontos volt, a miért elismerés illeti a Csitaonica bérletjét, Knipl Gáspárt. A társaság a legvidámabb hangulatban az esti órákig volt együtt.

*

A diszebed alatt érkezett meg Császkai György kalocsai érsek köszönő sürgönye, a mely így hangzik:

„Méltóságos Mayer Béla püspök, főtanfelügyelő urak — Zombor. Az öröm és hála kiváló érzeteivel vettem azon megleghangu sürgönyt, melyet Méltóságod a Zombor és vidéke katholikus tanítóinak egyesülete nevében, ennek mai jubiláris ülése alkalmából hozzám küldeni méltóztatott. A tanítás és nevelés terén oly feláldozóan működő kedves tanítóimat munkatársaimul tekintem és őket mindenkor Atyai jóindulatomról biztosíthatom. Minek zálogául reájuk, munkájukra, hozzátartozóikra és mai ülésekre főpásztori áldásomat adom. Császkai György, kalocsai érsek.“

Ezen kívül a tanító-egyesület jubiláris ünnepélye alkalmából Schmausz Endre főispán, Molnár Ferenc a vármegyei tanító-egyesület, Mladoniczky Vince a bácskula-vidéki tanító-egylet nevében és Széchényi József Zombor város képviselője táviratilag üdvözlölte.

*

A jubiláris ünnepség, a melyet nemzeti kulturánk lelkes munkásai egyesületik sikereiben és eredményekben gazdag negyedszázados fenállása alkalmából megültek, így folyt le és nem fog hatás és nyom nélkül eltűnni, mert nemcsak fáradságos munkával járó működésük negyedszázados eredményének beszámolója volt ez, nemcsak az egyesület multjának hü tükrét mutatták be, melyen, mint biztos alapon, a jövőre nyugszik, hanem oly magasztos eszméket is hallottunk elhangzani, a melyek biztositékát nyújtják annak, hogy a mi lelkes tanítói gárdánk hivatásuk magaslatán és kötelességük teljesítésében az első sorban áll.

Elismerés illeti a szép ünnepség kiváló sikerében a rendezők mellett Lajthay Jánost, az egyesület nagyérdemű elnökét, a ki a vezetése alatt álló tanító-testülettel nagy munkát végzett az ünnepély szép és előkelő lefolyása körül.

Közigazgatásunk reformja.

II.

Be kell hozni a közigazgatásban a közvetlenséget. Vagyis minden ügyet azon hatósághoz kell — az elkerülhető közvetítés mellőzésével — beadni, kiadni, átteni, vagy felterjeszteni, amely hatóságnak azon ügyben valamely érdemleges intézkedést kell tenni, mert miként már fentebb is említettem, a közvetítési rendszer mintegy 40-80% munka szaporulatot okoz a törvényhatóságoknál és járási hatóságoknál, az iktatásban, mutatózásban, nyilvántartásban, továbbításban; tetemesen szaporítja a nevezett hivatalok dologi kiadásait és ezen kívül hetekkel, sőt sokszor hónapokkal késlelteti a dolgok elintézését.

Az eddigi közvetítő rendszer minden nehézség nélkül mellőzhető, mert az a községi elöljáróság vagy más hatóság, akinek valamely ügyben érdemlegesen kell intézkednie, — ép oly jól elintézi az ügyeket közvetlen megkeresésre, mintha annak elintézésére felsőbb hatóságától kapná a felhívást.

Könnyen és teljes biztossággal kiszámítható a beálló munka kevesbedés a közvetítési rendszer elhagyása esetén az illető hatóságoknál (és a postahivatalokban); de nem lehet számokban kifejezni azt a szellemi és erkölcsi értéket, amit a felesleges dolgok terhe — és az anyagi gondok súlya — alul felmentett hivatalnokok fel szabadult szellemi és erkölcsi ereje és a közigazgatás gyorsabbá téte képviselnek.

Meg kell állapítani és össze kell vonni lehetőleg egy törvénybe és egy rendeletbe az egy és ugyanazon ügyre vonatkozó érvényben lévő törvényes rendelkezéseket úgy, hogy azokat ne csak a törvénytudós, hanem a közigazgatás gyakorlati embere — és bárki, minden nehézség nélkül könnyen feltalálhassa, — megérthesse és alkalmazhassa.

A törvények és rendeletek alkotásánál a mult rendszerével szakítva és a fenti szempontokat szem előtt tartva, szigorúan mellőzni kellene a számtalan hivatkozást előbbi, részben fen tartott-, részben módosított- és részben hatályon kívül helyezett törvényekre; hanem az új törvényekbe és rendeletekbe az előbbi vonatkozó törvények illetve rendeletek fen tartott rendelkezései egész terjedelmükben felveendőek volnának azért, hogy az életben azoknak a gyakorlati alkalmazásánál a gyakorlat emberének ne kellessen hosszas kutatásokat és tanulmányozásokat vinni véghez annak megállapítása végett, hogy tulajdonképpen a vonatkozó és egymást keresztül-kasul át és átszövő törvényekből és rendeletekből mi van és mi nincs érvényben.

Az egymástól eltérő kihágási eljárási utasítások és pénzkezelési szabályok helyett egyetlen eljárási utasítás és egységes kihágási pénzkezelés volna életbe léptetendő, mert az eljárások különbözőségének és a kihágási nyilvántartások és pénznaplók sokaságának semmi elfogadható indoka nem lehet. Az csak nehezíti az ügykezelést, szaporítja a dolgot és hibákat.

Mindazon felsőbb hatóságok, akik alattas hatóságainak rendeleteket adnak ki, állapítsák

ségü kómoló mellé s azon nem sétáltak elegáns hölgyek világos nyári toalettokban, nem fogadták magasrangú katonatisztek, sem a városka polgármestere, sőt ellenkezőleg a helység lakói, a napbarnította arcú halászok gyanus szemmel vizsgálták az idegen nagy urat és kísérték, mert attól féltek, hogy el akarják tőlük venni a halászatot, az ő szabad foglalkozásukat.

A főhercegnek megtetszett e hely, kedvenc kiránduló helyévé tette s midőn látta, hogy mily egészséges a levegője, enyhe a klímája, megalapította a katonai gyógybázist, melyben a monarchia azon tisztjei, kiknek szükségük van tengerparti üdülsre, ingyenes lakást és gyógykezelést kapnak.

Nemsokára követte e nemes példát a jótékonyaságaról híres Klotild főhercegnő, midőn berendezte a „László gyermekotthont“.

Lassankint ismertté vált Cirkvenica. Az abbáziai fürdővendégek gyakran rándultak ki ide, sőt mihamar akadtak, kik hosszabb tartózkodásra keresték fel e csendes helyet.

A vízbiány, illetve a ciszternák esővíze nagy hátránya volt az üdülsnek. A főherceg kezdeményezésére a kormány létrehozta a vízvezetékét, úgy, hogy ma a Dubracina völgyében modern gépház áll, melynek gépei egy hegyipatak kristálytisza vizét nyomják a városka feletti hegyen épített víztartóba, honnan szétvezetik a főbb épületekbe és közutakba.

A lakosság, melyet eleinte babonás félelemmel töltöttek el az újítások, lassankint megbarátkozott az idegenekkel, sőt midőn látták, hogy lakásaikat, szobáikat bérbe vennék, építkezni kezdett s újabban már igen sok csinos villaszerű házacsa épült, melyet szívesen foglalnak le a fürdővendégek.

1894-ben megalakult egy millió forint tőkével a „Cirkvenicai klimatikus gyógyhely és tengeri fürdő építési részvénytársaság“ és felépítette a nagyszabású, fedelmi pompával berendezett gyógybázist és szállodát. Óriási költséggel gyönyörű nagy parkot létesített, (a földet úgy hordták oda), betöltötte tropikus növényekkel (most virágznak a pálmák és jukkák), tengerparti kioszkot és teraszt emeltetett, úgy, hogy mindez egy világfürdőben is megállta volna helyét. A tengerpart kis dalosai, a filletülék is megmutatták, hogy ők is tudják

mi a szép és siettek yanát tűni a park bokrai között. S noha parkzene nincs, e kedves kis madarak stürű felhangzó énekében gyönyörködhetik a sétáló.

A fen tartási költségekkel azonban nem állott arányban a bevétel; a konzorcium nem tudott megbirkózni a kezdet nehézségeivel és csödbe került. Néhány évig csendes, kihalt volt a szép „József főherceg szálloda“. A mult évben azután megvette az egészet a főherceg, házilag kezelteti s ma már élénk az élet a hatalmas háromemeletes palotában.

Vigan folyik a lawn-tennis; zongorajátékkal, énekek szórakozik a fiatalok, uszonna után pedig a tengerparti kioszkban hangzik fel jobbról-balról a „Vannak“, „Contra“, „Tout les trois“, „Pagát ultimo“, néha még a „Vizi“, „Besser“ is.

Ha nem félnek, hogy elveszem az asszonyok kedvét férjeikkel Cirkvenicára jönni, úgy elárulnám, hogy néha reggel 8-kor oszlik szét egy-egy kompánia.

Gyakran hallja az ember társaságokban, hogy Cirkvenica nagyon unalmas hely. No az szent igaz, hogy nem nyújt annyi szórakoztatást, mint Abbazia, de nem is ró az embernek sem a zsebére, sem a kényelemszeretetére annyi terhet, mint elegáns osztrák kollegája.

A multkor az egyik kereskedelmi hajó kapitányában volt tengerészönkéntes társamra ismertem, kivel aztán jóízűen elbeszélgettünk az itteni viszonyokról. Tőle ballottam azt az olasz szálló igét: „Abbazia é farmaccia!“ Van benne egy kis igazság.

A zenét nélkülözzük s a fasorok sem nyújtanak még elég árnyékot, de viszont nélkülözhetik a hölgyek a 2-3-szori toalettáltást és a kalapokat, mert biz akár a parkban, akár a tengerparti sétányon kalap nélkül, legfőleg egy könnyű sapkával a fejükön sétál a hölgyközönség.

Legkellemebb, ha lehet már otthon összebeszélni és társasággal jönni ide. Így aztán kétszeresen kellemesen élvezi az ember azt, a mit a tenger és vidéke nyújt.

Vizen és szárazon egyaránt kellemes kirándulásokat tehetünk. Elvezetes és nem sok időt vesz igénybe csónakon átmenni a szemközti fekvő Veglia szigetre, Silóra, avagy folyton a tengerparton sétálva megnézni a három-

negyed órányira fekvő Selce vagy Szent Helena halászmegyőket. Mindkettő csinos kis helység (és paratezisben megjegyzem, hogy 28 krajcar egy liter kitűnő vörösbör).

Szép vidék van a hegység közt is, a Dubracina völgyében, hol egy órai séta után hatalmas vizes lepi meg az embert. A Dubracina patak egy 10-12 méter magas szikláról esik le hatalmas robajjal. Mint szakember azon tűnődtem, hogy a víz ezen eleven erejét dinomóval kapesolt turbina hajtására használva, mily olcsón lehetne Cirkvenicát villamos világítással ellátni. De aztán felülkerekedett bennem a természet szépségeiért rajongó turista s arra gondoltam, hogy mily kár lenne Cirkvenica fürdővendégeit e látványosságtól megfosztani.

A mi Cirkvenica különös előnyét képezi s a mi minden fürdővendéget elragad, az fürdőjének pompás fővénye. A velencei Lidóig kell mennünk, hogy az Adriában ehez hasonló fürdőhelyet találjunk. Messzire bemehetünk a tengerbe, mint a legfinomabb szőnyegen, annál is inkább, mivel a part rendkívül szelíden lejt lefelé. A víz igen hamar felmelegszik, úgy, hogy mi május 4-én 16 R. fokos vízben már fürdőhettünk.

Május és júniusban érdekes képet nyújt az éjjeli halászat. A bárkák órára erős petrolenlámpákat erősítenek, némelyek már acetilen fényt használnak, hogy a fény által odacsálják a halakat. A sötétben ide-oda mozgó lámpák, mint megannyi nagy szentjános bogár gyönyörködtetik a szemet.

A napokban egy reggel fellobogóvva láttuk a városka egyik legcsinosabb magánépületét. Az ember önkénytelenül valamely nemzeti ünnepre gondol s csak aztán tudtuk meg, hogy ez azt jelenti, hogy ma lesz az esküvője a csinos jegyespárnak, kiket érdeklődve néztünk esténként a sétányon. Cirkvenica legelőkelőbb és legszébb leányát vezette oltárhoz a daliás szolgabíró. Itt ugyanis az a szokás, hogy a lakodalmas házat fellobogózzák, a kocsikat feldíszítve virággal, sőt a menyasszonyt vivő kocsit kerekait is befönták cserfaággal.

A templomba menet az első kocsiiban a vőlegény és a leendő anyósa ült, azután jöttek a koszorus lányok, mai divat szerint kalapban, vőfélyekkel, majd a többi vendég s legvégül a menyasszony édeatyjával. A templom hajójában sorakozott a menet s azután a párok

meg a rendelet végrehajtásához szükséges összes mintákat, nehogy azokat az alattas hatóságok maguk legyenek kénytelenek megszerkeszteni, mert ez felesleges idő- és szellemi pazarlás és a dolgok elintézésének késleltetését okozza.

Gondoskodni kell arról, hogy a hivatalos nyomtatványok mindenütt minél könnyebben megkaphatók legyenek ingyen, illetve azok melyek az irodai átalányokból szerzendők be — a megállapítandó legolcsóbb árért, nehogy a hatóságoknak — mint most sokszor — csak nagy utánjárással lehessen megszerezni a szükséges nyomtatványokat.

Minden hivatalos nyomtatványon (kezelési-, nyilvántartási és egyéb segédkönyveken) rá legyenek nyomtatva a vonatkozó kezelési szabályok és tudnivalók, hogy a közigazgatási teendők nagy tömegében a tevédek száma ezen óvintézkedésekkel is kevesbitessék, a kezelés megkönnyítessék és tökéletesítessék.

Alkotni kell részletes ügykezelési szabályokat és abban a szükséges összes nyomtatvány mintákat, mert egységes ügykezelési szabályzat nélkül nincs egyöntetű eljárás, nem nevelődnek jó kezelési emberek és mert a nyomtatványok (és nyomó bélyegzők) használata gyorsabbá egyöntetűbbé és ezzel tökéletesebbé teszi a hivatalos ügyek elintézését, nemcsak azért, mert a nyomtatványt rövidebb idő alatt lehet kitölteni mint annak szövegét megírni, hanem azért is, mert a nyomtatvány a kezdőt is utba igazítja; (jó nyomtatvány nélkül meg sem tudna mozdulni), végül pedig mert a nyomtatvány sokkal rövidebb idő alatt tekinthető át, egyenlőségénél fogva összehasonlíthatatlanul kevesebb időt vesz igénybe a nyomtatványok kezelése és érdemleges elintézése, mint a különféle — sokszor igen nehezen olvasható — írású hivatalos iratoké.

A nyomtatványok ezen szempontokból a lehető legszelebb körben egységesítendők és a hol szükségesnek mutatkozik a gyakorlatban, már alakjuk- és színük szerint is megkülömböztetendők volnának, a mi szintén nagyban megkönnyítene azoknak kezelését.

A közigazgatási tiszti- és segédszemélyzetnek biztosítani kell a javadalmazások megfelelő emelésével a tisztességes megélhetést, mert csak ez esetben lehet megkövetelni tőlük azt, hogy a közigazgatási pályát élethivatásnak tekintsék és teljes odaadással teljesítsék hivatalos kötelességeiket.

Főként a segédszemélyzeti fizetések oly csekélyek, hogy azok a legszerényebb megélhetésre sem elegendők és így ezen állásokban gyakorlati kipurált egyének csak elvétve kaphatók. A többség azon kezdőkből való, a kik még semmi jártassággal nem bírnak és ezek is csak többnyire rövid ideig maradnak, még jobb állást nem kapnak.

Egyebekben a tiszti- és segédszemélyzeti fizetések rendezéséhez itt hozzászólni nem óhajtok, csak a tárggyal szoros kapcsolatban levő

szétnálnak. Egyik oldalon a hölgyek, velők szemben az urak. A menyasszony előre megy az édesanyjához, megcsokolja s aztán ugyanezt teszi a hölgyekkel, majd átmege a férfiak oldalára, megcsokolja az édesatyját és sorra minden vőfélyt és férfit megcsokolja a nászmenetből, míg vőlegényéhez ér, kívül aztán az oltár elé megy a párok kíséretében.

Fürdőhelyen eseményszámba megy az ilyen dolog s annál érdekesebb, mert szokásaik ismeretlenek az idegen előtt.

Most pedig kérem azokat, kik csupa időtöltésből olvasták el mindent, tegyék le a lapot, vagy olvassák többi közleményét, mert most prózai dolgokról írok azok számára, kik érdeklődnek a financiai viszonyok iránt is. Hisz a műcsarnokban a legideálisabb kép alatt is ott van annak ára!

Mint említettem, Cirkvenica legalkalmasabb szállodája a „József főherceg nagyszálloda“. A fürdőépület fölött a park végén egy magaslaton fekszik. A kik azt akarják, hogy vendéglő, kávéház, játéktér, zongora, lawn-tennis stb. a kezük ügyében legyen, azok szálljanak ide. A berendezés fényes és az árak mérsékelték. Két felnőtt és 2 gyermek részére egy nagy szoba, tengerre néző ablakkal, kis budoárszerű szalonnal, kiszolgálással napi 2 frtba kerül. Egy személy részére egy kisebb szoba naponként 1 frt. Vannak lakosztályok nagyobb családok számára is, az előbbiekkal arányos árakban.

Magánlakásokat is adnak ki a városka lakói, némelyikhez konyha is jár. Így pl. egy urinó van itt kis leányával és cselédjével két ablakos, alkovos szobát bir, konyhával együtt, mert otthon főz s havonként 20 frtot fizet. Egy négy tagból álló család két szobája 30 frtba kerül. Vendéglőben nem zsarolják a fürdővendégeket.

Három posta jön és indul naponként. Kettőt hajó visz és hoz, egyet pedig a fiume-zenggi karriol. A fővárosi reggeli lapokat már másnap délelőtt 9 órakor kihordják.

Végül még tájékozással ide jegyzem, hogy a hajó Fiuméből délelőtt 10 órakor és délután fél 2-kor indul, míg vissza Cirkvenicát reggel 7 és délután 5 órakor érinti. Hajón az ut 2 órát vesz igénybe és egy menet 60 krajcár.

Hajón az ut, illetve a part és a Karszt képe érdekes és változatos, úgy, hogy mint kirándulást Fiuméből is bátran merem ajánlani.

főszolgabírói irodai-átalányokat illetőleg. Addig még évi 200 korona iroda-átalányból kell a főszolgabírónak irodahelyiséget bérelni, fűteni, világítani, az irodát minden felszereléssel, törvényekkel, rendeletekkel és minden irodaszerekkel (butorral is) ellátni, — nem lehet a meglévőnél jobb közigazgatást kívánni.

Tetemesen gyorsabbá tennék a közigazgatási eljárást és kevesbitenék a felszaporodott írásbeliséget a közigazgatási telefonhálózat és törvényhatósági hivatalos közlönyök.

Mindkettőről meggyőződést lehet szerezni a gyakorlatban, — mert már mindkettő használatban van több vármegyében és üdvösnek bizonyult. Az első nem szorul indoklásra, mert az kétségen felül áll, hogy élőszoval gyorsabban és alaposabban meg lehet tárgyalni az ügyeket mint írásban.

A megyei hivatalos közlönyben jelenik meg minden megyei-hatósági általános érdekű hivatalos közlemény és egy időben s közvetlenül adatik ki valamennyi megyei-hatóságoknak és hatósági közegeknek.

A hivatalos közlöny gyorsabbá teszi a közigazgatást és kevesbiti a munkát, főképp a főszolgabírák hivatalában, mert minden hivatalos lapot — bármennyi közleményt tartalmazzon is — csak egyszer kell iktatni és nem kell továbbítani a közegeknek és hatósági közegeknek, hanem csak (ugy mint eddig) a határidőket kell előjegyezni és pontosan nyilvántartani.

Ezek azon gyakorlati tanácsok, a melyek a közigazgatási hivatali gépezet technikájának egyszerűsítésére és az intézkedéseknek gyorsítására vonatkoznak.

Ezekon kívül még vannak sok oly hiányosságai a közigazgatás gépezetének, a melyekre itt nem mutattam rá részint azért, mert én csak a saját hatáskörömben, a mindennapi hivatalos ügyködés terén tapasztalt s lényegesebb hibákra akartam ezuttal rámutatni, de még azért is, mert időm nincs arra, hogy a közigazgatás számtalan kisebb-nagyobb hiányosságait összegyűjtsem; hivatalom pedig még annál is kevesebb van, hogy minden hiányosság orvoslására jó tanácsot tudnék hozni.

Nagy erdő a közigazgatás, nincs, — vagy csak igen kevés az, a ki annak minden zezugában egyformán tájékozva van.

Ha a javasolt változtatások — közigazgatási törvényjavaslat előkészítő munkálatai alkalmával megállapítandó egyéb szükséges változtatásokkal — megvalósíthatnak és a fizetések megfelelően emeltetnek: még sokáig nem lesz szükség a megyei és járási hivatalok személyzetének szaporítására; — egyes kivételektől eltekintve — mindaddig, míg a közélet fejlődése újabb tetemes terheket nem fog róni a közigazgatásra. (A bűnvádi perrendtartás által okozott munka szaporításról csak később szólhatunk, a mikor legalább egy évi gyakorlatra és tapasztalatra támaszkodhatunk.)

Meg vagyok győződve, hogy a most hatalmon lévő kormány meg fogja oldani a közigazgatás javításának rég huzódó kérdését és a miniszter elnök nyilatkozata teljesen megnyugtató az iránt is, hogy ezen kérdés megoldását a legszelebb körü alapos tanulmányok fogják megelőzni, mely esetben nincs kétség az iránt, hogy azon férfiak, a kik a törvényjavaslat előkészítő munkálataival meglesznek bizva, nem fogják tekinteten kívül hagyni a gyakorlati emberek tanácsát és nem fogják kicsinyelni a legcsekélyebbnek látszó könnyítéseket sem.

Ebben a meggyőződésben nyugodtan nézek a nehéz kérdés megoldására elé.

Vác, 1900. április 3. Ivánka Pál, főszolgabíró.

Ujdonságok.

Személyi hir. Mayer Béla címzetes püspök, egyházmegyének főtanfelügyelője a zombor-vidéki róm. kath. néptanító-egyesület jubiláris ünnepélye alkalmából kedden városunkba érkezett.

Közjegyzői helyettesítés. A szegedi kir. közjegyzői kamara közhírré teszi, hogy Drescher Ede zombori kir. közjegyző elhalálozván, helyére helyettesül Koczkar Zeigmund zombori kir. közjegyző rendeltetett ki.

Előléptetések. Ófelsége a király Olsavszky Jenő szabadkai törvényszéki bíró a VII. fizetési osztály második fokozatába; dr. Magyar János szabadkai ügyész, dr. Békeffy Iván bajai, dr. Roosz Lajos szabadkai, Dobos Antal zentai, Weisz Aladár dr. szabadkai, Gombos Gyula bács-topolyai, Polgár István szabadkai aljárásbírákat a IX. fizetési osztály első fokozatába; Haynald József, dr. Rác Károly és Gál Lajos szabadkai törvényszéki jegyzőket a X. fizetési osztály második fokozatába léptette elő.

Áthelyezés. A honvédelmi miniszter Milodánovits Simon honvédszázados, a zombori honvédszázalój parancsnokát a 24-ik gyalogezredhez Brassóba helyezte át. Milodánovits Simon áthelyezése társadalmunk minden körében élénk sajnálkozást keltett. Zombori működése alatt a társadalmi érintkezésben tanúsított finom modoráért általános közbecsülésben és tiszteletben állt és ez kíséri most is, midőn körtükből eltávozik.

Idegen rendjelek. Ófelsége a király megengette, hogy báró Rédl Béla főrendiházi tag, bács megyei nagybirtokos a pápai szent Gergely-rend közpékeresztjét, dr. Pávlovits Simon Bács-Bodrogh vármegyei tiszti főorvosa, a királyi szeb szent Száva-rend III. oszt. jelvényét elfogadhassák és viselhessék.

Kinevezés. A szegedi kir. főügyész Hekkensofer Mihály cs. és kir. igazolványos őrmestert a zombori kir. ügyészséghez irnokká nevezte ki.

Miniszteri biztos Apatinban. Imling Konrad dr. a pozsonyi királyi ítélőtábla elnöke, az országos telekkönyvi betétszerkesztés miniszteri biztos a múlt héten Apatinban tartózkodott és az apatini járásbírósg területén működő betétszerkesztő bizottság munkálatai fölött hivatalos szemlért tartott. A megejtett hivatalos szemle után a miniszteri biztos Declava Béla kir. járásbírónak és Ajtay Sándor dr. albírónak a bizottság sikeres működéséért és a telekkönyvi ügyek ügyes, tapintatos kezeléséért teljes megalégedését nyilvánította ki.

Vasárnapi munkaszünet. Karácson Gyula vármegyei alispán a járási főszolgabírákhoz a következő rendeletet intézte: Több községben azt tapasztaltam, hogy az ügyfelek a községházhoz majdnem mindig vasárnap és ünnepnapokon délelőtt idéztetnek meg és ezáltal nemcsak a beidézettek, hanem még sok más kíváncsi egyén is elvonatik az isteni tisztelettől. Ezen állapot megszüntetése céljából fölhívom főszolgabíró urat, hogy saját hatáskörében oda hasson, miszerint az ügyfelek a vasár- és ünnepnapokon tartatni szokott istentiszteletek ideje alatt a községházába lehetőleg ne idéztessenek meg.

Pályázat. A hódcsági kir. járásbírósná aljegyzői állásra pályázat van hirdetve. Pályázati folyamodások 14 nap alatt adandók be.

Áthelyezés. Bonyhádi Perczel Guido honvéd-buszárfőhadnagy Bajáról Pápára helyeztetett át.

Kereskedelmi iskolai tanárok gyűlése Szegeden. Pünkösöd két ünnepét a munkának szentelték a felső kereskedelmi iskolai tanárok. Szegeden gyűltek össze az országos VI. nagygyűlésre, hogy nehez munkájukról beszámoljanak s hogy új eszmék fejtegetésével a kereskedelmi szakiskolai intézmény továbbfejlesztését elősegítsék. Szeged város hatósága, a város nagy közönsége s a művelődési intézmények vezetői igaz magyar vendégszeretettel fogadták a magyar közművelődés e munkáit s mindvégig meleg barátsággal, érdeklődő figyelemmel vettek részt ottani működésükben. A közgyűlés az ünnep két napján délelőtt a város háza tanácstermében folyt le az ország minden részéről igen nagy számmal összesereglett felső kereskedelmi igazgatók és tanárok jelenlétével. Városunk felső kereskedelmi iskoláját Zsulyevits Ernő igazgató, Trencsény Károly, Novákovits Izidor és Prokópy Imre tanárok képviselték. A közgyűlésen Névy László elnökölt. A vallás- és közoktatásügyi miniszter nevében Morlin Emil dr. osztálytanácsos, a kereskedelmi miniszter nevében pedig Lázár György dr. országgyűlési képviselő üdvözölték a közgyűlést, sikert kívánván működésére; míg Pály Ferenc polgármester a törvényhatóság és Szeged város közönsége nevében és Szarvady Lajos elnök, a kereskedelmi és iparkamara nevében mondottak szép üdvözlő beszédeket.

A munka két kiváló mozzanata volt: Kunoss Ignác dr. keleti akadémiai igazgató felolvasása: „Keleti elemek a magyar kereskedelmi nyelvben“, érdekesen fejtegetve a kereskedelem minden nyilvánulásában divatos arabtörök eredetű kifejezéseket; a másik felolvasó: Nagy Lajos budapesti tanár „A jogi ismeretek tanítása a felső kereskedelmi iskolában“ címen tartott kiváló, magvas előadást. Schack Béla dr. kir. főigazgató elnöklésével — a közgyűlés előtt — az igazgatók tartottak értekezletet a kereskedelmi és iparkamara termében s több igen fontos, a tanítás egyöntetűségét célzó intézkedésről tanácskoztak. Ilyen igazgatói értekezletet Zsulyevits Ernő indítványára ezentul minden évben, a közgyűléssel kapcsolatban, tart a kir. főigazgató. A közgyűlésen kívül még egy lélekemelő ünnepélyen vett részt a Szegeden összegyűlt tanárság s a város előkelő közönsége. A felső kereskedelmi iskolának s az V. ker. polgári iskolának közös új palotáját avatták föl. Szeged város közönsége, mely a közoktatásügyre évenként több mint 400 ezer koronát áldoz a sajátjából, felfogta, átértette, hogy a nemzeti művelődésnek mily fontos tényezője a felső kereskedelmi iskola s oly mintaszertien berendezett palotát épített számára, mely a gyönyörű Tiszapartnak is valóban ékessége. Nem lehet említés nélkül hagynom azt a fényes társasébet, melyet Szeged város közönsége rendezett a „Tisza“ szálló nagytermében a vendég tanárok tiszteletére, valamint azt az ebédnek is beillő gazdag villásreggelit, melylyel a „Prófeta“ vendéglőben a kereskedelmi körök vendégelték meg a kereskedelmi tanárokat. A város nevezetességeinek megtekintése s a palicsi fürdőbe való kirándulás tették még kellemesebbé s emlékezetesebbé a közgyűlés napjait. Szeged város a közügyek s köztük a közoktatás ügye iránt való érdeklődésével, buzgó áldozataival mindenkit meggyőzött arról, hogy méltán megérdemli, a miért küzd, a miért nagy áldozatokra kész: hogy a harmadik magyar egyetemet ő nyerje el.

Városi közgyűlés. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó évi június hó 9-én délelőtt 9 órakor a város háza nagytermében rendes közgyűlést tart.

Kereskedelmi iskolánk Baján. A zombori felső kereskedelmi iskola nyolcvan tanulója e hó 15—19 között megfogja tekinteni tanáraik vezetése alatt a bajai iparkiallitást.

Dalestély. A zombori iparos dalárda pünkösöd vasárnapján a városi színházban dalestélyt rendezett, melynek igen szép erkölcsi sikere volt. A megjelent közönség osztatlan tetszéssel és elismerésének tapsaival kísérte a dalárda énekeit. A dalestély műsora a következő volt: „Régi nótá“ Lányi Ernőtől, „Vasárnapi regg“ Kreutzertől és „Tavaszkor“ Beethovenától, énekelte a dalárda; „Potpourri“, előadta a kaszinó-egyleti műkedvelő zenekar. A „Rettenetesen borzalmas történet“ sem tévesztette el hatását, általános derűtliséget és vigságot keltett. A dalestélyt táncsal fejezték be.

Halálozás. Özv. Gromilovits Károlyné sz. Bilanics Hermin f. évi június hó 4-én életének 60. évében hosszas szenvedés után meghalt. Temetése folyó hó 5-én ment végbe. A megboldogultban Kollár József zombori könyvkereskedő anyósát gyászolja.

Eljegyzés. Hável Jenő zombori kir. járásbírósi aljegyző, aranyifjúságunk népszerű, kedvelt tagja folyó hó 3-án jegyezte el Radoychich Elvira kisasszonyt, Radoychich Lajos posta- és táviróhivatali főnök leányát. Zavartalan, tartós boldogságot kívánunk.

Népünnepély a Sikarában. A zombori szerb földmives dalárda-egyesület folyó hó 11-én, gör. kel. pünkösd másnapján a „Sikara” erdőben igen változatos műsorral népünnepélyt rendez. Belépti díj nincs. Felül-fizetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak, melyeknek jövedelme egy a Zomborban létesítendő és a zombori szerb tanítóképző intézetbe járó szegény tanulók segélyezését célzó internátus alapja javára fordítatik. Kezdeté délután 4 órakor.

Államsegély. A kereskedelemügyi miniszter a bajai iparkiváltás céljaira 6000 korona államsegélyt utaltatványozott.

Gazdasági szakelőadás. Dezső Miklós állami szőlőszeti felügyelő mult szombaton Zentán Flesch Miksa dr. szőlőjében gyakorlati előadást tartott a szőlőművelésről. A kitűnő előadón Zenta város szőlőgazdái majdnem teljes számban vettek részt.

Ifjúsági ünnepély. A zombori állami főgimnázium a koronázás évfordulóján folyó június hó 8-án d. e. 9 órakor a tornacsarnokban ünnepélyt rendez a következő tárgysorozattal: 1. Nyitány a „Portici néma-ból”, előadja az ifjúsági zenekar. 2. Az ifjúsági önképzők titkárának évi jelentése. 3. Nemzeti ima. Előadja az ifjúsági zenekar. 4. A „Markovits-kör” titkárának évi jelentése. 5. Egy udvarias ember. Vig monolog, szavalja Szondy István. 6. Látványos versenyrész. 7. Hymnus, Vörösmartytól, szavalja Orschelbacher K. VII. o. t. S. Kuruc nóták, éneklie az ifjúsági zenekar. 9. A „Markovits kör” jutalmainak kiosztása. 10. Az önképzők jutalmainak kiosztása. 11. Induló, előadja az ifjúsági zenekar.

Uj lelkész. O. Verhász ágostai evangélikus hitközsége Belohorszky Gábor főesperes elnöklete alatt tartott ülésén Róth Béla török-becsei lelkész választotta meg lelkészül, kit a választásról nyomban küldöttcséleg értesítettek és nagy ünnepséggel fogadtak körükbe.

Esküvő. Gunde Henrik, újvidéki kir. főgimnáziumi tanár folyó hó 4-én, pünkösd hétfőjén délelőtt fél 10 órakor vezette oltárhoz az újpesti r. kath. plébánia-templomban Moravék Irma kisasszonyt, Moravék Ferenc bázilajdonos, magázó leányát.

Ertesítés. A gőzgépeket és kazánfűtőket vizsgáló zombori bizottság f. évi június 29-én fogja legközelebről vizsgálatait tartani a m. kir. államépítészeti helyiségében. (Megyeház.) — A vizsgálatra jelentkezni óhajtok, kellően felszerelt folyamodványokat, a m. kir. államépítészeti hivatalhoz intézzék. A vizsgálatra jelentkezőknek igazolniuk kell: 1. hogy a 18. életévet betöltötték, (ifjabb egyének keresztlevéllel); 2. hogy magyar honossággal bírnak; 3. hogy erkölcsileg kifogástalan életűek, (a 2. és 3. alattiak azonagy bizonyítványba is foglalhatók); 4. hogy fűtött kazán, illetőleg dolgozó gőzgép mellett, gépész felügyelete alatt legalább hat hónapon át dolgoztak. (Az erről szóló magánbizonyítvány az előjáróság által is megerősítendő.) — Egyuttal arra is figyelmeztetnek a jelentkezők, hogy a gépész-jelöltéktől az állam hivatalos nyelvénél oly mérvben való ismerete kívánatik meg, hogy a kiadott kazántípusi rendleket teljesen megérthessék; magyarul olvasni, írni, beszélni tudjanak. A kazánfűtőjelöltéktől csak az állam nyelvénél megértése s a számok olvasása kívánatik meg.

Szenkénégraktár. A földmívelésügyi miniszter Zomborban bizományi szenkénégraktárt állított föl és annak kezelésével a városi tanácsot bízta meg.

Eljegyzés. Mainszki János dr. bács-szent-tamási ügyvéd eljegyezte Manojlovits Szilvika kisasszonyt, Manojlovits Tósz bács-szent-tamási földbirtokos, községi közigyám leányát.

Pályázat. Az apatini erdőhivatalnál napidijasi állásra pályázat van hirdetve. Folyamodásokat június hó 30-ig lehet benyújtani.

Nemességi bizonyítványok. Széll Kálmán, mint belügyminiszter szabályzatot bocsátott ki, mely arról rendelkezik, hogy a kinek nemességét, előnevét, címerét öfelsége, vagy a belügyminiszter, mint legfőbb nemesi hatóság elismeri, erről az elismerésről bizonyítványt kérhet, mely kérelméhez — amennyiben a bizonyítványra címer is festendő — a címer színes rajza és leírása is melléklendő két példányban. A rendelet részletesen meghatározza a bizonyítvány szövegét, alakját, díját és kiadásának módjait. Az egyszerű bizonyítvány díja husz korona, a díszesebb nyolcvan, a címerfestés külön husz korona és ezenfelül az Országos Levéltár hat korona közbenjárás díj illeti meg.

Műkedvelői előadás. A zombori iparos ifjak önképzőköre e hó végén, esetleg a jövő hó elején saját pénztára javára a városi színházban műkedvelői előadást fog rendezni. Színe kerül Tóth Ede „A falurossza” című örökszép népszínműve. A próbák már javában folynak.

Népmagyarosítások. Gutekunst János szabadtárs lakos vezetéknévét „Abonyi”-ra, Landesmann Berthold szabadtársi illetőségű budapesti lakos vezetéknévét „László”-ra magyarosították a belügyminiszter engedélyével.

Párisi nemzetközi kiállítás. A párisi nemzetközi kiállítás magyarországi kormánybiztosi irodája Páris Avenue Rapp. 23. sz. alá helyeztetett át. Mindazok, a kiknek a kiállítás vagy kirándulásokra nézve felvilágosításokra lenne szükségük, azok forduljanak a kormánybiztosághoz kirendelt Kazy József cs. és kir. kamarás, miniszteri osztálytanácsoshoz.

Eljegyzés. Dr. Schossberger Sándor újvidéki orvos eljegyezte Oppenheimer Olga kisasszonyt Újvidéken.

Kertmegtartás. Miklósi Vilmos népszerű vendéglő a vasúti pályaudvar közelében lévő vendéglői kerthelyiségét vasárnap nyitja meg. Ez alkalommal a bezdányi tűzoltó zenekar tart hangversenyt. Jó ételek és italokról gondoskodva van.

Ménésanyag és gazdasági haszonállatok osztályozása. A földmívelésügyi miniszter közhírré teszi, hogy a m. kir. állami ménésintézetek ménésanyagának és gazdasági haszonállatainak osztályozása a folyó évben a következő sorrendben fog megtartani. Kishéren június hó 6-9., Bábolnán június hó 10-13., Mezőhegyesen június hó 16-23., Fogarason június hó 24-26. napjain.

Szenkénégraktár. A földmívelésügyi miniszter Újvidéken szenkénégraktárt állított föl.

Egyházi közgyűlés. A bulkeszi ág. h. ev. egyház május hó 31-én közgyűlést tartott Kottler Ottó ev. lelkész és Tessényi István egyházfelügyelő elnöklete alatt. A közgyűlés az üresedésben levő kántortanítói állásra Polster Tóbiást, ez utóbbi helyére pedig Benyács Gusztáv tanítót választotta meg. A bulkeszi tanítóknak az általuk eszközölt helyettesítésért a közgyűlés Kottler Ottó elnök indítványára 60—60 korona jutalmat szavazott meg. Ezután Gotthárd Sámuel vezető tanító köszönete után a gyűlésen több apró ügyet intéztek el.

Kioszk-megnyitás. Knipf Gaspár, a park-kioszk bérlője tudatja a közönséggel, hogy a kioszk ünnepélyes megnyitása folyó hó 9. napján, szombaton délután lesz. Bővebbet a falragaszok.

Tojaskivíteli szövetkezet. Apatinban tojaskivíteli szövetkezet alakult. Az alakuló gyűlésen Békkágy Jenő állattenyésztési felügyelő, mint elnök és Schreger Lajos, mint a Hartmann et Connen tojásnyakkereskedő cég megbízottja vett részt. A gyűlés Darányi Ignác földmívelésügyi miniszterhez a következő stírgnyót küldötte: „Apatin kisgazdái a tojaskivíteli szövetkezet megalakulása alkalmából nagyméltóságodnak gazdasági helyzetünk emelését célzó fáradságtalan tevékenységéért legbálsabb köszönetünket nyilváníttuk.” — Ezen stírgnyóra a következő válasz érkezett: „A földmívelésügyi miniszter ön önméltósága megbízásából van szerencsém értesíteni, hogy öccellenéziaja az apatini tojásértékesítési szövetkezet megalakulása alkalmából kifejezett szíves üdvözlétüket öszinte köszönettel fogadta. Balogh, miniszteri tanácsos, az elnöki osztály vezetője.”

Osztályvizsgálatok sorrendje a zombori áll. főgimnáziumban az 1899—1900. tanév végén. Június 15-én: Hittani vizsgálat és a magánvizsgálatok írásbeli része. Délután 2 órakor rendkívüli tárgyak vizsgálat. Június 16-án: A magánvizsgálatok szóbeli része. Június 18. és 19-én: Érettségi szóbeli vizsgálat. Június 20-án: I. a) oszt. lat., magy. ny. és földrajz; I. b) oszt. lat., magy. ny. és földrajz; II. oszt. lat., magy. ny. és rajz; III. oszt. lat., magy., német ny. és történelem; V. oszt. lat., magy., német ny.; VI. oszt. lat., gör. és görög-pótló irod.; VII. oszt. mennyiségt., physika. Június 21-én: IV. oszt. lat., magy., német ny.; V. oszt. görög-pótló irod. és történelem; VI. oszt. magy., német ny.; VII. oszt. lat., gör. és pótló irod.; III. oszt. phys., földr., számt., rajz. Június 22-én: I. a) oszt. számt., rajz, természetrajz; I. b) oszt. számt., rajz, természetrajz; II. oszt. földrajz, számtan; VI. oszt., történelem, ter.-rajz, mathemat.; VII. oszt. magy., földr., német ny. Június 23-án: IV. oszt. történelem, ter.-rajz, mathem., rajz; V. oszt. görög ny., mathem., ter.-rajz.

Felhívás tejfőlözögép versenyre! Nyilt levél az összes tejjárási gépgyárosokhoz és azok képviselőihez! Tudomásomra jutott, hogy az újonnan megalakuló falusi tejjőlözözeteknek és egyes tejjárással foglalkozó birtokosoknak különböző rendszerű tejfőlözögépeket arra való hivatkozással ajánlanak és adnak el, hogy az illető fölözögépek épp oly tökéletes módon választják a zsírt a tejből, mint az alfa separatorok. Szükségesnek vélem a gazdaközönség érdekeinek szem előtt tartásával e tekintetben felvilágosítást nyújtani. Hivatkozhatnék ugyan az 1899. évben legutóbb Angolországban megtartott versenyre, hol az alfa separator messze föltűnt az összes használatban lévő fölözögépek között. De, hogy a t. gazdaközönségnek alkalma legyen az alfa separator versenyképességéről és feltehetőleg az összes fölözögést szerző, tisztelttel felhívom az összes fölözögépgyárosokat és azok képviselőit: vegyenek részt egy Budapesti rendezendő fölözögépgép versenyben, hadd lássa a t. gazdaközönség, mely géppel minő eredményeket és minő kibaszalást lehet elérni. Hogy pedig a versenyből való tartózkodást semmi kifogással megokolni ne lehessen, kijelentem, hogy a fölözögépgép verseny összes hivatalos és rendezési költségeit viselni fogom, a verseny tehát a t. fölözögépgép előadónak költséget nem fog okozni, továbbá, hogy a földmívelésügyi miniszterhez beadványt intéztem, melyben szakközönségnek s megbízottjának a versenyre való kiküldetését kértém. Egyuttal közlekedezem kijelentéssel, hogy a kiküldendő közeg intézkedéseinek magamat álvetem. Ennélfogva tisztelttel felkérem a fölözögépgyárosokat és képviselőit, sziveskedjenek a versenyben való részvételüket velem tudatni, hogy a kellő intézkedéseket megtehessem. Pfanhauser Alfréd mérnök, az Alfa Separator Részvénytársaság igazgatósági tagja.

Tiszavirág. Bács-Petrovosszellőn B. Király Béla ügyes szerkesztésében „Tiszavirág” címen helyi érdekű társadalmi, közművelődési és közgazdasági havonként kétszer megjelenő lap jelent meg. Kívánjuk, hogy élete hosszabb legyen, mint a „Tiszavirág”.

Az ország címere. A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök az ország címerének használatára tárgyalva a következő rendleket intézte a törvényhatóságokhoz: Újabbán ismételtlen tapasztaltatt, hogy az ország címerének használatára engedélyt nyert cégek némelyike a nyert engedélyt akképen értelmezi, hogy annak alapján az ország címerét pecsétjében is használhatja. Erre való tekintettel az illető cégek megfelelő figyelmeztetése végett címed tudomására kívánom hozni, hogy az engedély az ország címerének a pecsétben való használatára hallgatag ki nem terjed, amint hogy általában csak arra jogosít, ami az illető engedélyokmányban kifejezetten ki van mondva. Hozzá kell tennem, hogy az ország címerének a pecsétben való használatára csak állami és országos jellegű hatóságok illet meg s azért ez magánosoknak, magán jellegű testületeknek, vállalatoknak és intézeteknek nem is engedélyeztetik.

Kereskedők a házalók ellen. Élénk fel-tűnést keltett országsszerte néhány hónappal ezelőtt az a mozgalom, amelyet a bács megyei kereskedők indítottak a házalás visszaélései ellen. Különösen odairányult ez a mozgalom, hogy a miniszterium megszüntesse azokat a visszasságokat, amelyek a tót házalók rég elavult jogából téves magyarázatok folytán keletkeztek. A mozgalom folytán eddigleg nagyszámban jelentkeztek azok, akik ahhoz csatlakoznak és amint értesültünk, elkészültek az összes memorandumok, amelyet a szegedi iparkamarához, a kereskedelmi csarnokhoz és a miniszteriumhoz benyújtanak. A végrehajtó bizottság végső határozatainak megállapítása végett folyó hó 14 ik napján Szabadkán a „Nemzeti szálló” kistermében ülést tart. A végrehajtó bizottság ez uton is meghívja az érdeklődőket, kiket az ülésen szívesen lát.

Kamatszámítási kulcs. Egy igen praktikus, ügyesen összeállított kamatszámítási kulcs fog legközelebb a könyvpiacra megjelenni. Az 5%-os kamatszámítási kulcs az állami, községi és utadók stb. után szedendő kamatok kiszámított kamatjának könnyen áttekinthető táblázatát nyújtja, amelyet az adóüggyel foglalkozók nagy könnyűséggel használhatnak, ami sok időmegtakarítással jár. A számítási kulcsot Ivenz Frigyes okleveles községi jegyző, O-Sztapár község segédjegyzője állította össze. Megbírálas végett a vármegyei községi jegyzők egyesületének mutatta be, mely arról a következő kedvező bírálatot adta ki: „Bács-Bodrogh vármegyei községi jegyzők egyesületének elnöksége. Jelen kamatszámítási táblázat, illetve kulcsot az eszközölt próbaszámítások után mint helyes és hűzopotló munkát elfogadásra a legmelegebben ajánljuk. O-Szvacon, 1900. évi május hó 29-én. Zsupanszky Lyubomir, egyesületi elnök. Eimann Károly, egyesületi jegyző.” A derék szerző művét most a pénzügyminiszteriumnak mutatja be, a minek megtörténte után a kulcs meg fog jelenni. Megjelenésekor visszatérünk reá.

Pénzértékek a gyámpénztárban. Egyik arvaszék fölkérte a belügyminisztert annak engedélyezésére, hogy egy hosszabb idő óta ismeretlen helyen tartózkodó nagykoru egyének a gyámpénztárban kezelt pénzt hozzászólhassa a gyámpénztári tartalékalaphoz, oly fenntartással, hogy azt a netalán jelentkező jogosultaknak bármikor kötele legyen kiadni. A belügyminiszter kijelentette, hogy a pénznek a gyámpénztári tartalékalaphoz való csatlakozását nem engedélyezi, mert a törvény világos rendelete szerint ily esetben a pénzt köteles az arvaszék bírói kézbe tenni le. Szigoruan utasította ennélfogva a miniszter az arvaszékot, hogy a gyámpénztárban kezelt összes önjognak pénzeit a kamatokkal együtt, továbbá a pénzértékeiket, ha azokat 6 hó alatt a jogosultak nem vették fel, azonnal bírói kézbe tegye le.

A gabona elővétel — nem uzsora. A mult ősszel a szabadtársi törvényszéknél Gajdos Péter parasztagda gabonaszorával vándolta Kronstein Adolfot és Beck Miksát, a budapesti Strasser és Könyg és Bischoff Salamon és fiai gabonagyárosok cégek képviselőit. A bíróság felmentette a vádlottakat, minthogy — s ezt konstataálta az ítélet megokolása is — a tárgyalás során teljes beigazolást nyert, hogy a panaszossal kötött ügylet valóságos adásvétel volt, hogy azon a vidéken az elővétel ügylet emberemlékezet óta szokásos s maga a panaszos is kötött évek óta ilyen ügyleteket. Kiderült továbbá, hogy a panaszos nem volt sorolt helyzetben s ami legfontosabb, bebizonyították a szerződés a hatóságos bizonyítványok egész sorával, hogy ugy az elővétel, mint ősszel a storno, teljesen megfelelt az ügylet kötés, illetve lebonyolítása idején fennforgott árának. A felmentő ítélet ellen az ügyész felebbezett, de ugy a tábla, mint a kir. kuria I. büntetőtanácsa megerősítette a törvényszék ítéletét.

Halálozás. Klein Imre dr. köz- és váltóüggyvéd élete 29-ik évében hosszú szenvedés után Szabadkán elhunyt.

Községi jegyzők képesítése. Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter a képviselőház mult hétfői ülésén terjesztette be a közigazgatási tanfolyamok szervezéséről szóló törvényjavaslatot, mely egész terjedelmében így hangzik. Törvényjavaslat a községi közigazgatási tanfolyamokról. 1. §. A községi közigazgatási közegek szakszerű kiképzése végett állami jellegű községi közigazgatási tanfolyamok állítanak fel. A tanfolyamok hallgatóit felvételnek: főgimnázium vagy főreáliskola nyolcadik osztályát, vagy ezen középtanodákkal egyrangú más középfokú iskolát vagy egy megfelelő katonai intézetet sikeresen végzett oly egyének, kik iskolai tanulmányaik befejezése után valamely községi jegyzői irodában töltött legalább egy évi gyakorlatot tudnak igazolni. A ki a tanfolyamot sikeresen elvégezte, a tanfolyamok székelyben szervezendő vizsgálóbizottságok előtt községi közigazgatási államvizsgálatot tehet, melynek alapján nyert képeségi bizonyítvány országos érvényűvel bír. A tanfolyamok számát, helyét, a felvételt közelebbi feltételeit, a tanulmányi időtartamot, tanrendet, valamint az államvizsgálat tárgyait, a vizsgálóbizottságok szervezetét és a vizsgálati eljárást a belügyminiszter rendleli uton állapítja meg. 2. §. A jelen törvény életbeléptétől számított három éven belül tanfolyamballgatók felvehető a jelen törvény életbeléptetésekor tényleges szolgálatban álló községi aljegyzők (segédjegyzők és jegyzősegédek), jegyzőgyakornokok és jegyzői irnokok is, a mennyiben az 1883. évi I. t. c. 6. §-ban előirt iskolai alapképzettségen kívül legalább egy évi gyakorlatot tudnak igazolni. 3. §. Községi és körgjegyzői csak az alkalmazható, a ki a községi közigazgatási tanfolyamot szabályszerűen elvégezte és a községi közigazgatási államvizsgálatot sikeresen letette. Jog vagy államtudományi tudorok, továbbá azok, a kik a jog vagy az államtudományi államvizsgálatot sikeresen letették, a mennyiben községi jegyzői irodában töltött legalább egy évi gyakorlatot tudnak igazolni, községi közigazgatási tanfolyam végzése nélkül is tehetnek — a községi és körgjegyzői állásokra minősítő — községi közigazgatási államvizsgálatot. A kiknek ügyvédi oklevélük van, továbbá azok, a kik a gyakorlati bírói vizsgálatot sikeresen letették, községi és körgjegyzői állásokra minősítve vannak. A jelen törvény életbelépte előtt az 1883. I. t. c. 6. §-ának megfelelően jegyzői vizsgát tett egyének községi és körgjegyzőként ugy az illető, mint más vármegye területén is alkalmazhatók. 4. §. Rendezett tanácsú város jegyzőjéül alkalmazható az is, a kinek az 1883. I. t. c. 3. §-ban a közigazgatási szakra magállapított minősítése van. 5. §. A tanfolyamok költségei a belügyi tárca rendes kiadásai között külön cím alatt veendő fel. 6. §. Az 1883. I. t. c. 6. §-a, valamint az 1886. XX. t. c. 74. §-ának a jegyzői minősítésre vonatkozó része a jelen törvény életbeléptével halályon kívül helyeztetik. 7. §. Jelen törvény 1900. szeptember hó 1-én lép életbe; vérehajtásával a belügyminiszter bízatik meg.

Gyújtogatás. Feketehegyről írja tudósítónk: Mult hó 30-ára volt kitűzve a bírói árverés ifj. Gerber István feketehegyi lakos házára. A tulajdonost ezen bírósági intézkedés annyira elkésettette, hogy az árverés napjára virradó éjszakán a náddal fedett házat felgyújtotta és az teljesen le is égett. Gerber tettet beismerte.

Halálozás. Hossz József bajai járásbírósi segédtelekönnyvezető hosszas betegeskedés után 51 éves korában Baján meghalt.

n praktikus, fog legköze...
szedendő...
attékinthető...
foglalkozók...
dömegtaka...
es okleveles...
zójé állította...
gi jegyzők...
etkező ked...
negyei köz...
kamatszár...
próbaszá...
unkát elfo...
con, 1900...
egyesületi...
erek szerz...
tatja be, a...
enni. Meg-
an. Egyik...
engedélye...
tlen helye...
rban kezelt...
lékalapoz...
zójé jogosul...
belügymi...
ampéztári...
zert, mert a...
en a pénzt...
goruan uta...
et, hogy a...
nzeit a ka...
ha azokat...
onnal bírói...
zsora. A...
ajdos Péter...
ein Adolfot...
es Bischitz...
képviselőit...
gy — s ezt...
nyalás során...
tött ügye...
ken az elő...
s maga a...
t. Kiderült...
helyzetben...
a hatósági...
övetel, mint...
let köte...
ak. A fel...
ny a tábla...
tette a tör...
áltóügyvéd...
Szabadkán...
ell Kálmán...
előhöz mult...
anfolyamok...
egész terve...
szégi köz...
bizagazgat...
ellegül köz...
A tanf...
vagy fő...
éptanodák...
megfelel...
ének, kik...
y községi...
yakorlatot...
elvégezte...
galóbizott...
atot tehet...
országos...
t, a felvé...
mot, tan...
vizsgáló...
a belügy...
A jelen...
belül tan...
eletbelép...
aljegyzők...
rnokok és...
i I. t. e...
legalább...
szégi és...
ségi köz...
te és a...
u letette...
ok, a kik...
t sikere...
ában túl...
olni, köz...
tehetnek...
— köz...
ügyvédi...
ati bírói...
gyzói ál...
letbelépte...
jegyzői...
gy az...
almazható...
bizagaza...
A tanf...
sai között...
I. t. e. ó...
jegyzői...
életbelép...
törvény...
ásával a...
lósítók :...
Gerber...
ost ezen...
zárverés...
felgyúj...
eismerte...
bírói...
után 51

Ösztöndíjak külföldi tanulmányutra.
A pesti magyar kereskedelmi bank 15000 frtos alapítványának 675 frt kamatját mint külföldi tanulmányutra szánt ösztöndíjat a kereskedelemügyi miniszter ur ez évben egy felső ipariskolát kiváló készlettel végzett iparosnak adja ki és ez ösztöndíjra pályázatot hirdet, annak föltételeit a következőkben állapította meg. Az ösztöndíj elnyerése iránt folyamodhatnak oly iparosok, kik a budapesti vagy kassai állami ipariskolát jó sikerrel végeztek, mely körülmény iskolai végbizonnyítványval igazolandó. A folyamodványban megjelölendő azon speciális ismeret, melynek elsajátítása vagy tovább tanulmányozása végett az illető tanulmányutal megtenni szándékozik. Főlemelendő a folyamodó eddigi gyakorlati működése, esetleges szakmunkálatai az illető ismeretkörben, valamint a nyelvismeretek és a tervezett tanulmányut programja és időtartama, valamint azon körülmény is, hogy folyamodó hány évet töltött szakbavágó műhelyben vagy gyárban s katonai kötelezettségének eleget tett-e vagy sem? Végül megemlítendő a folyamodványban, hogy a folyamodó miként véli szerzett ismereteit és tapasztalait a tanulmányut befejeztével itthon értékesíthetni. Oly pályázók, ki jelen iskolai képzettség mellett a tanulmányozandó vagy elsajátítandó speciális ismeretek körében már elméleti vagy gyakorlati irányú tanulmányokra bivatkozhatik és ezt igazolni képes, valamint kellő nyelvismerettel is bír, az ösztöndíj odaítélésénél előnyben fog részesíttetni. A pályanyertes a tanulmányutról a kereskedelemügyi miniszter urhoz jelentést tenni tartozik. A fentiek figyelembe vételével szerkesztendő folyamodványok Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter urhoz címezve, a pályázók rendes lakhelyére illetékes kereskedelmi és iparkamarához (B. Bodrogh és Csongrád megyei pályázók a szegedi kamarához) f. évi július 20-ig nyújtandók be.

M. kir. mezőgazdasági muzeum. Budapestre utazó olvasóink figyelmét felhívjuk a m. kir. mezőgazdasági muzeumba, melynek gyűjteményeit nemcsak a mezőgazdák, hanem mindazok használnak és tanulással tekinthetik meg, kik a mezőgazdaság vagy valamelyik ága iránt érdeklődéssel viselődnek. E muzeumban hasznos és kártevő állatok gyűjteménye, növénytermelési, kertészeti, gyümölcsészeti, szőlészeti, állattenyésztési, baromfitenyésztési, méhészeti, selyemtermelési tárgyak, gép- és eszközmodellek, talaj- és műtrágya minták, emléktárgyak, épület modellek, statisztikai kimutatások stb. láthatók. A muzeum, mely a VII. ker., Kerepesi ut. 72. számú házban van elhelyezve, a hetfői és ünnepeket követő napok kivételével naponta d. e. 9 órától d. u. 1 óráig van nyitva és látogatása ingyenes.

Puskapor a viharágyukhoz. A földművelésügyi miniszter közbenjárására a közös hadügyminiszter megengedte, hogy a jég ellen viharágyukkal való védekezéshez szükséges löport a gazdaközönség a katonai szertárakból mérsékelt áron kilogrammonként a szükséghez képest szerezhesse be.

Névmagyarosítások. Brandt Antal zombori lakos saját és kiskorú András és Pál nevű gyermekei nevét „Bátori“-ra, Frankfurt Ernő bajai járásbírói jegyző nevét „Fodor“-ra magyarosították a belügyminiszter engedélyével.

A parabutyi alkimisták. Az alkimizmust, a középkori tudósok nagydivatú titkos tudománya volt, a modern századok egészen száműzték a laboratóriumokból. Ugy látszik azonban, hogy ez a misztikus tudomány még nem halt meg egészen, mert tavaly nyáron Parabutyon újabb művelőkre talált. Egy füstös kovácsmester és egy halvány szabómester tavaly augusztusban elhárították, hogy ők alkimisták lesznek. Legyünk alkimisták — mondotta Pányity Radó szabómester. — Jó, legyünk — felelte Hornung Márton kovács; és a szerb és sváb kézművesek ettől fogva a lombikok titkos világát kutatták. Egy szép nyári reggel a tudósabb szabó beallított a kovács műhelyébe és a sutuval sokáig bibelődött, fölkereste a kovácsot, hogy hozza a gépezetet működésbe. A kovács megforgatta a sutut, amelynek száján egy ezüst forintos és két önlémez pottyant ki. Hát ez mi? — kérdezte álmélkodva a kovács. — Ez az alkimizmus vivmánya — felelte a szabó és a vivmányokat tüstént zsebébe rejtette. A kovácsnak ettől fogva se éjjele, se nappala nem volt. Végre elment a szabóhoz. Hallod-e, csináljunk még olyan vivmányokat — mondta a szabónak. A szabó mindjárt előhozta a parabutyi alkimia eszközeit: egy spiritalámpát, egy nagy vaskanalat, önt, forintgyártó mintát és azzal hozzáláttak a „vivmányok“ készítéséhez. Csak egy darab forintost csináltak, amit a kovács magával vitt s még aznap dícselkedve meg is mutatott két sváb atyáinak. Ezek viszont a reudöröket értesítették, akik a kovácsnál mindjárt lefoglalták a hamis pénzt. Az alkimisták a vivmányok miatt pénzhamisítás büntetével vádolva állottak a szegedi büntető törvényszék előtt. A törvényszék a parabutyi alkimistákat a hamis pénz gyártás büntetékének vádjá alól fölmentette. Az ítélet jogerős.

Jobb itthon. Százával jöttek vissza most lerongyosodott, kiehézett alakok a nagy Németországból. Úgygyel-bajjal jutottak el az ország bataráig, onnan meg toloncolták őket, mint afele vagyontalan csavargókat. Pedig vidám reményességgel indultak néhány hónap előtt, a mi bácskai kivándorló németjeink Németországba. Itthon zsörtölődtek, panaszkodtak a sorsukon, míg végre néhány élelmes német úgynök elcsábította őket, német testvéreik közé nagy Németországba. Am a „Schulverein“ csak távolból szereti nyelvrokonait. Csak akkor, ha más föld kenyerét eszi. Ha a nyakukra mennek segítségért, elfordulnak tőlük. Így volt ez most is és a mi németjeink most bizonyára gazdagabbak egy keserű, de böles tapasztalattal.

Két gyermek halála. Megrendítő szerencsétlenségről ad hirt katymári tudósítónk. Wolarik Ferenc uradalmi főkörtész két fia a kastély parkjában lévő balastó körül játszadozott. Egyszerre csaholva rontott feléjük egy jubáskutya, mitől a két gyermek annyira megijedt, hogy beugrott a mély tóba. Mire a parkban dolgozó emberek oda futottak, mindkét gyermek megfulladt.

Halálos villámcsapás. A múlt héten Monostorszeghen a lecsapó villám felgyújtott egy házat. Nem lévén elegendő segítség, a romboló tűznek még három ház esett áldozatul. Az egyik égő ház istállójából egy fiatal legény a lovakat akarta kiszabadítani, de a tűz oly gyorsan terjedt és oly nagy mérvet öltött, hogy a fiu bennszorult és bennégett.

Szélhámos asszony. Hellenbert Ferencé ó-moroviai lakos könnyű módon akart pénzre szert tenni és e célból mindenféle csalásokat kísérelt meg és követett el. Üzelmeiről a következőket írják lapunknak: A múlt héten egy paraszt menyecske állított be egyik szabadkai ügyvéd irodájába és elmondta, hogy ifj. Berecz Imréné sz. Kovács Etelnek hívják, csuroghi lakos, ott lakott együtt férjével, akinek brutális bánásmódja elől volt kénytelen menekülni. Férje revolverrel lőtt utána, mert nem akart neki pénzt adni és nem akarta 78 hold földjének és házának felét, amely az ő nevében áll, férje nevére átírni. Ezért férje mindig halállal fenyegette és e miatt szökött meg tőle. Válni akar az urától és ellene fenytő följelentést akar beadatni. Az ügyvéd fölvetta a tényállást, meghatalmazást íratott vele alá és mikor a honorárium megállapítására került a sor, minden nélkül a vagyonának felét ajánlotta fel az ügyvédnek. Megbizta továbbá az ügyvédet azzal is, hogy ingatlanaira 800 korona kölcsönt vegyen fel, az iratokat majd a napokban elhozza, addig is adjon az ügyvéd neki kölcsön 30 koronát, mert elszökött hazulról és pénze nincs, amivel haza utazhatna. Az ügyvédnek gyanus volt a dolog és a rendőrségre küldött. A rendőrség megállapította, hogy az asszony ellen fenytő vizsgálat van folyamatban egy takarékpénztári könyv hamisításáért. A postatakarékpénztári könyvben 1 korona betét volt, melyet 100-ra javított ki és mindenféle eladásra kínálta. A szélhámos asszonyt letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

Tornaverseny.
A zombori állami főgimnázium f. évi június hó 8-án délután 4 órakor a gimnázium udvarában intézeti tornaversenyt rendez, melyre az érdeklődő t. e. szülők és a n. é. közönség tisztelettel meghívattak. Belépti díjat nem szednek; külön meghívók nem bocsátatnak ki. A tornaverseny műsora a következő:

- I. Szabad gyakorlatok.**
A tanulók kivonulnak, oszlopokba állanak és a hymnus eléneklése után szabad gyakorlatokat mutatnak be.
- II. Egyéni versenyek.**
- a) **Pózna-mászás.**
1. csoport: Bratits Milán, Kárász Gyula, Karsai István, Lustig Jenő, Sztójacsits Döme, II. oszt. tanulók.
  2. csoport: Feldmann Béla, Hahn Sándor, Nagy Jenő, Szűts Dezső, Sohr Mihály, III. oszt. tanulók.
  3. csoport: Breslauer József, Csávosi Sándor, Dóra József, Nikolits Péter, Orschelbacher Ernő, III. oszt. tanulók.
- b) **Kötél-mászás.**
1. csoport: Binder Jenő, Karagits Máté, Kepes Andor, Palanacsy István, Stein Lajos, II. oszt. tanulók.
  2. csoport: Friedmann Károly, Köllmann Árpád, Pap József, Rittinger Rezső, Vajda Andor, III. oszt. tanulók.
  3. csoport: Czvejits Szilárd, Koch János, Preszli Károly, Szesler Adolf, Schumacher Ödön, IV. oszt. tanulók.
- c) **Függeszkedés.**
1. csoport: Fuderer István, Krizsák Ádám, Pálits János, Speiser Nándor, Szigeti József, IV. oszt. tanulók.
  2. csoport: Dombovits Lajos, Gradits Vitomir, Gragyánszky Péter, Lukits János, Strasser Géza, V. oszt. tanulók.
  3. csoport: Adamkovits János, Hajnal Simon, Hernádi Lajos, Kupuszárevits Milán, Mráz Aladár, VII. oszt. tanulók.
- d) **Magas ugrás.**
1. csoport: Csávosi Sándor, Dobos Miklós, Dombovits Aladár, Orschelbacher Ernő, Poeskai Béla, III. oszt. tanulók.
  2. csoport: Kohlmann Jenő, Pálits János, Szigeti József, Schumacher Ödön, Treer Gyula, IV. oszt. tanulók.
  3. csoport: Barna Gusztáv, Csávosi László, Dombovits Lajos, Gragyánszky Péter, Jungerth Mihály, Pravgik Flóris, V. oszt. tanulók.
  4. csoport: Blumenthal Tibor, Klem Gyula, Veszelszky József, Pap Gyula, VI. oszt. tanulók.
- e) **Súly-dobás.**
Versenyző tanulók: Gragyánszky Péter, Jungert Mihály V., Perndl Adorján, Veszelszky József, VI., Bruck Leó, Hajnal Simon, Körmöczy Lajos, Orschelbacher Károly, VII. oszt. tanulók.
- f) **Távol-ugrás.**
1. csoport: Dóra József, Kohlmann Árpád, Rittinger Rezső, Nikolits Péter, Paresetits Ferenc, Breslauer József, III.; Borovanszky Géza, Preszly Károly, Horvátovich László, Czvejits Szilárd, Kókai Dezső, IV. oszt. tanulók.
  2. csoport: Goldfahn Elemér, Perndl Adorján, Klem Gyula, VI.; Hernádi Lajos, Heinecz Kálmán VII. oszt. tanulók.
- g) **Discos-dobás.**
Versenyző tanulók: Krizsák Ádám, Szigeti József, Sztolits Sándor, Pálits János, IV. oszt.; Pravgik Flóris, Lukits János, V. oszt.; Klem Gyula, Blumenthal Tibor, VI. oszt.; Hajnal Simon, Körmöczy Lajos, Orschelbacher Károly, VII. oszt. tanulók.
- h) **Scot-ugrás.**
Versenyző tanulók: Treer János, Csávosi László, V., Blumenthal Tibor, Pap Gyula, Veszelszky József, Klem Gyula, VI.; Hajnal Simon, Falcione Kálmán, Ribiczey Béla VII. oszt. tanulók.
- i) **Kötélhúzás.**
VI. és VII. osztály.
- k) **Hármas ugrás.**
Versenyző tanulók: Krizsák Ádám, IV., Csávosi László, Gragyánszky Péter, V., Goldfahn Elemér, Perndl Adorján, VI., Bruck Leó, Heinecz Kálmán, Hajnal Simon VII. oszt. tanulók.

1) **Rud-ugrás.**
Speiser Nándor, Pálits János IV.; Barna Gusztáv, Pravgik Flóris, Jungert Mihály V.; Petrovits Milenko, Petrovits Velyko, VI.; Bruck Leó, VII. o. tanulók.
Eős idő esetében a verseny június 9-én délután 4 órakor tartatik meg.

Menet-rend.

(1900. évi május hó 1-től.)

A május hó 1-től érvényes vasuti menetrend szerint Zomborban a következő időkben érkeznek, illetve indulnak a vonatok:

1. **Szabadka felé indulás:** Reggel 4 óra 44 perckor személyvonat, reggel 8 óra 22 perckor gyorsvonat, déli 11 óra 30 perckor személyvonat és esti 8 óra 35 perckor vegyesvonat.
2. **Szabadka felől érkezés:** Reggeli 6 óra 46 perckor vegyesvonat, délutáni 3 óra 34 perckor személyvonat, este 7 óra 22 perckor gyorsvonat és esti 8 óra 34 perckor személyvonat.
3. **Gombos felé indulás:** Reggeli 7 órakor vegyesvonat, délutáni 3 óra 41 perckor személyvonat és esti 7 óra 26 perckor gyorsvonat.
4. **Gombos felől érkezés:** Reggeli 8 óra 18 perckor gyorsvonat, délelőtt 11 óra 23 perckor személyvonat és esti 8 óra 15 perckor vegyesvonat.
5. **Baja felé indulás:** Reggeli 7 óra 5 perckor személyvonat, délutáni 4 óra 5 perckor vegyesvonat.
6. **Baja felől érkezés:** Reggeli 6 óra 25 perckor vegyesvonat, délutáni 3 óra 23 perckor személyvonat.
7. **Ujvidék felé indulás:** Hajnali 2 óra 55 perckor vegyesvonat, reggeli 6 óra 51 perckor személyvonat és délutáni 3 óra 51 perckor személyvonat.
8. **Ujvidék felől érkezés:** Reggeli 6 óra 30 perckor személyvonat, déli 11 óra 18 perckor személyvonat, esti 7 órakor vegyesvonat.
9. **Nemes-Militicsre** június hó 1-től bezárólag augusztus hó 31-ig ünnep- és vasárnapokon d. u. 1 óra 4 perckor indul és Nemes-Militicsre 1 óra 31 perckor érkezik.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

2655. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetemény.

Bajmok községben nyugdíjazás folytán megüresedett községi jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek, felhívom pályázni óhajtozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyó évi június hó 27-ig** alulírottához annál inkább küldjék be, mert a később érkezettek tekintetbe nem vétetnek.

A jegyzői javadalmazás évi 1200 korona készpénz fizetés, természetbeni lakás, 25 hold 425 ööl föld haszonélvezete, mely után az adót a község fizeti. Az illetékegyenértéket a jegyző fizeti.
Bács-Almás, 1900. évi május hó 30-án.

Vojnich Máté,
főszolgabíró.

3—1

---

592. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetemény.

Rác-Militics községben elmozdítás folytán üresedésbe jött községi rendőrvetetői állásra pályázat nyitattik; felhívattak a pályázók, hogy a községi rendőrség szervezésére vonatkozó szabályrendelet értelmében felszerelt kérvényeiket **folyó évi június hó 20-ig** a község elüljáróságánál nyujtsák be, később érkező kérvény figyelembe nem fog vétetni; javadalmazás havi egyenlő részletekben utólagosan fizetendő évi 600 korona és a rubázaton kívüli felszerelés; a megválasztandó f. évi július hó 1-én köteles leendő állását elfoglalni.
Rác-Militicsen, 1900. évi június hó 5-én.

Bene István, **Pohl József,**
jegyző. 3—1 bíró.

4103. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetemény.

Tovarisova községében üresedésbe jött és havi utólagos részletekben 480 korona készpénz javadalmazással összekötött gyalogrendőri állásra pályázatot nyitok. Mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, felhívom, hogy szabályszerűen okmányolt pályázati kérvényeiket **folyó évi június hó 20-ig** nálam okvetlenül benyujtsák.
Palánka, 1900. évi május hó 30-án.

Payerle Nándor,
th. szolgabíró.

Ajánlkozás.

Egy született angol nő órákat óhajt adni az angol nyelvből. — Tudakozódhatni **Miss Hester Whittome** **Boutrais** címen Zomborban, Szent-János-utca 3. sz. a.

5156. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetés.

Járásomhoz tartozó Bács-Szenttamás községben lemondás folytán tisedésbe jött és évi 1400 korona fizetéssel és 200 korona lakbérrel javadalmazott községi segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy jegyzői oklevéllel és a polgári anyakönyvvezetésbeni jártasságukat igazolják, ugy egyéb bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket hozzám **folyo évi június hó 15-ig** annál is inkább küldjék be, mivel a később érkezők figyelembe vételét nem fogom.

Szerb nyelvet beszélők előnyben részesülnek.
Kelt O-Becsén, 1900. évi május hó 31-én.

Dr. Balaton Gyula,
főszolgabíró.

421. szám.
1900.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíró 1899. évi S. p. I. 844/3. számú végzése következtében dr. Bruck Ármán zombori ügyvéd által képviselt Kritzer Lipót bonyhádi lakos javára Karly Ferenc zombori lakos ellen 380 kor. 84 fillér és járulékaik erejéig 1900. évi január hó 16-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 2375 kor. 90 fillérre becsült butor-, ág- és ruhaneműek, korsmai eszközök és borokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró 1900. évi V. 77/4. számú végzése folytán 380 kor. 84 fill. tőkekövetelés, ennek 1899. évi november hó 27. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 96 kor. 50 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban alperes lakásán (bezdáni utca) leendő eszközésére 1900. évi június hó 15-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Zomborban, 1900. évi június hó 4-én.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

1085. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetés.

Gombos községben elhalálozás folytán tisedésbe jött rendőrvetési állásra pályázatot nyitunk. Az állás javadalmazása havi utólagos részletekben fizetendő évi 600 korona.

Felhívjuk mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket alulirt községi eljáráshoz **folyo évi június hó 15-ig** nyújtsák be. A később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Gomboson, 1900. évi május hó 28-án.

Berecz Károly, György István,
jegyző. 3-2 biró.

497. sz.
tkvi 1900.

Árverési hirdetés.

A hódásghy kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az első rácmilitári gőzmalom részvénytársaság végrehajtónak Mártty Pál végrehajtást szenvedő elleni 31 fjt 60 kr tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásghy kir. járásbíró) területén lévő, Déronya községben fekvő, a déronyai 372. sz. betétben A. 1. sor, 144. br. sz. alatt Mártty Pál nevére felvett 254. ö. i. sz. ház és beltelekre 800 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi június hó 22-ik napján délután 3 órakor Déronya községében megrendelt nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladotni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 80 koronát készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvények 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásghy, 1900. évi március hó 4-én.

A hódásghy kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Sirkőraktár.

Az igen tisztelt gyászoló közönség szives figyelmébe ajánlom 42 év óta fenálló nagy kiterjedésű

kőfaragó- és sirkő-raktáromat,

melyben mindennemű kőanyagból készült sirkőveket tartok raktáron **12 koronától 1000 koronáig**, nagyobb megrendeléseket: **minta, kő, rajz és méret** szerint **jótállás** mellett

jutányos áron

pontos kiszolgálás mellett eszközölök.

10-2

Tisztelettel

Harpf László,

kőfaragó-mester.

Eladási hirdetés.

Alulirt az apatini-uti 12. sz. házamat, melyben az „Arany hordóhoz” címzett jókarban lévő, felszereléssel ellátott vendéglő van, szabad kézből kedvező feltételek mellett eladom. Venni szándékozónak bővebb felvilágosítást ad

Gromilovits Antal

tulajdonos.

2-2

623. szám.
1900.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolcai tek. kir. járásbíró 1899. évi S. p. VI. 42/3. számú végzése következtében Halász Dávid zombori ügyvéd által képviselt Berger I. fia tapolcai cég javára Karly Ferenc zombori lakos ellen 213 fjt 94 kr és járulékaik erejéig 1899. évi szeptember hó 2-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 834 korona 40 fillérre becsült bor és butorneműekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró 1900. évi V. 804/2. számú végzése folytán 427 kor. 88 fillér tőkekövetelés, ennek 1899. évi július hó 1-én napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 91 korona 30 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban alperes lakásán leendő eszközésére 1900-ik évi június hó 15-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Zomborban, 1900. évi június hó 4-én.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

3481. szám.
kig. 1900.

Pályázat.

Szóna, Gombos és Prigl.-Szt.-Iván nagyközségek-ből csoportosított és Szóna székhelyvel megállapított 1200 korona készpénz fizetés, hivatalos utazások alkalmával az egyes községek által természetben kiszolgáltatandó fuvar, továbbá az állatok gyógykezelésének az 1888. évi VII. t. c. 103. §-a szerint egyezségeileg, avagy szerződésileg biztosított díjazással egybekötött körállatorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom pályázókat, hogy kellően felszerelt kérvényüket **f. évi június hó 18-ig** hozzám nyújtsák be.

Apatin, 1900. évi május hó 29-én.

Deák,
főszolgabíró.

2-1

4101. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetés.

Szilbás községében tisedésbe jött és havi utólagos részletekben 584 korona készpénzzel és csizmán kivül rubázzattal javadalmazott gyalogrendőri állásra pályázatot nyitok.

Mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, felhívom, hogy szabályszerűen okmányolt pályázati kérvényeiket **folyo évi június hó 20-ig** nálam okvetlenül benyújtsák.

Palánka, 1900. évi május hó 29-én.

Payerle Nándor,
tb. szolgabíró.

2-1

2370. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetés.

Bács-Almás községben elhalálozás folytán megüresedett iróki állásra, melynek javadalmazása 800 korona, ezennel pályázatot hirdetek, felhívom ennél fogva a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat **f. évi június hó 25-ig** alulirtottnál annál inkább nyújtsák be, mert a később érkező folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

B. Almás, 1900. évi május hó 21-én.

Vojnich,
főszolgabíró.

3-2

Denaturált szesz

literje 72 fillér.

(Az üveg 12 fillérért visszaváratik.)

Kapható

6-3

IFJ. HEINDLHOFER RÓBERT

fűszerkereskedésében Zomborban.

UJ! Különös figyelemre méltó. UJ!

OLCSÓ ÁRAK!

PONTOS KISZOLGÁLÁS.

Mindennemű és saját készítményű **férfi-, női- és gyermek-cipőket** kitűnő minőségben és nagy választékban tart raktáron

GUBICZA GYÖRGY és TÁRSA

cipész-üzlete Zombor.

Mértékszerűen megrendeléseket pontosan és elegáns kivitelben készítünk, valamint cipőket a **dr. Högyes-féle asbest-talppal** ellátva.

A mai kor igényeinek megfelelőleg dusan felszerelt cipőüzletünket mindenkinek nagybecsű pártfogásába ajánljuk.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

Ötönsége Szalvator Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ó császári és királyi fensége Szalvator Lipót főherceg rendkívül meg van elégedve az asbest-talppal bélelt cipőkkel. Ötönsége hosszab gyalog kiránduláson használta a cipőket és ezerte, hogy lábai nem fáradnak úgy el, mint más közönséges cipőknel. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbest-talpbélelssel ugyanannál a cipésznel s aztán küldjék ide. Hísztek, hogy a vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelőek, mint megfelelőek voltak a szalon-cipők.

Zágráb, 1898. július 8.

Krahl, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur! Az asbest-betéttű cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden láb-fájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. szeptember 17.

tiszteelő hive
Wekerle Sándor.

Övjük lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól.

Nincs többé láb-fájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem borkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét **dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbest-talpbélelssel** látja el.

Keltős vastagságu 2 kor. 40 fill., egyszerű 1 kor. 20 fill., homoktalp 80 fill., gyermekeknek fele.

Az asbest-talpbélel kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a ca. és kir. közsé hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22,500 pár szállították.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Az asbestáru-gyár képviselője:

GUBICZA GYÖRGY és TÁRSA

cipész-üzlete Zombor, Kossuth Lajos-utca.

40-9